

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 821/2014-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. novembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti AUTOCENTRUM, spol. s r. o., Komárňanská cesta 11/A, Nové Zámky, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 M Obdo V 9/2010 a jeho záznamom z 30. novembra 2010, ako aj rozsudkom sp. zn. 1 M Obdo V 11/2011 z 24. novembra 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti AUTOCENTRUM, spol. s r. o., odmieta ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. novembra 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti AUTOCENTRUM, spol. s r. o. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 M Obdo V 9/2010, a jeho záznamom z 30. novembra 2010, ako aj rozsudkom sp. zn. 1 M Obdo V 11/2011 z 24. novembra 2011.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v právnej veci, v ktorej je navrhovateľom spoločnosť GENARO INVESTMENTS LIMITED, podal sťažovateľ 8. februára 2010 Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky podnet na podanie mimoriadneho dovolania proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. Z-2-34 Cb 481/96 z 1. októbra 2008 v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 4 Obo 4/2009 z 29. októbra 2009.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) podal mimoriadne dovolanie, ktoré bolo zaevidované pod sp. zn. 1 M Obdo V 9/2010 a neskôr pod sp. zn. 1 M Obdo V 11/2011. O veci bolo rozhodnuté, avšak najvyšší súd sťažovateľovi nedoručil žiadne rozhodnutie. Sťažovateľ sa sťažnosťou z 20. februára 2012 podanou predsedovi najvyššieho súdu domáhal doručenia rozhodnutí, pretože v dovolacom konaní nebol zastúpený advokátom. Predseda najvyššieho súdu mu až 4. mája 2012 oznámil, že rozhodnutia mu neboli doručené z dôvodu, že boli doručené advokátovi, ktorý ho zastupoval v pôvodnom konaní. Sťažovateľ reagoval na vybavenie sťažnosti podaním z 2. júla 2012, v ktorom vyjadril nesúhlas s postupom najvyššieho súdu.

Vzhľadom na to, že sťažovateľ ani podaním opakovanej sťažnosti nedosiahol, aby mu bolo doručené mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora a rozhodnutie o ňom,

podal sťažnosť ústavnému súdu. Sťažnosť bola odmietnutá uznesením sp. zn. III. ÚS 120/2013 z 12. marca 2013 ako oneskorene podaná.

Sťažovateľ následne podal Okresnému súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) žalobu podľa § 80 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku a najvyšší súd prípisom datovaným 5 septembra 2011 mu doručil kópiu záznamu o skončení veci sp. zn. 1 M Obdo V 9/2010 z 30. novembra 2010, rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 1 M Obdo V 11/2011 z 24. novembra 2011, rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 4 Obo 4/2009 z 29. októbra 2009 a mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora sp. zn. VI/2 Pz 63/10-12 z 15. júna 2010. Sťažovateľ ich prevzal 17. septembra 2013 a sťažnosť podáva v lehote dvoch mesiacov od tohto doručenia.

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľ uvádza argumentáciu k právnemu posúdeniu veci, ktorej podstata spočíva v posúdení platnosti ručiteľského záväzku sťažovateľa prevzatého podľa § 303 a § 304 ods. 1 Obchodného zákonníka na základe dodatku k zmluve o úvere z 21. októbra 1992, ktorým bol zabezpečený záväzok dlžníka obchodnej spoločnosti HANCZKOTRANS spol. s r. o., v prospech veriteľa Slovenská štátna sporiteľňa, Bratislava. Na majetok dlžníka bol neskôr vyhlásený konkurz a pohľadávka z tohto záväzkového vzťahu bola v konkurznom konaní uznaná voči úpadcovi v plnej výške. Po splnení rozvrhového uznesenia bol konkurz na majetok úpadcu zrušený a spoločnosť bola 31. marca 2007 vymazaná z obchodného registra. Pohľadávka bola medzitým viackrát postúpená a proti sťažovateľovi ju uplatnila v súdnom konaní z titulu ručenia spoločnosť GENARO INVESTMENTS LIMITED so sídlom na Cypre. Sťažovateľ nesúhlasí s právnym posúdením veci, podľa jeho názoru *«... ak dôjde k zmene veriteľa pri úverovej zmluve, dochádza aj k zmene v ručiteľskom záväzku, ktorý bol prijatý v prospech veriteľa úverovej zmluvy... zánikom pohľadávky alebo dlžníka zanikli aj práva zo zabezpečenia. Je nelogické, aby sa zabezpečoval nejestvujúci záväzok, alebo zabezpečovací záväzok ostal, keď hlavný záväzok zanikol... Znenie druhej časti § 524 ods. 2 OZ, k pojmu, čo treba rozumieť pod „všetkými právami s ňou spojené“ možno chápať len tak, že sú to práva spojené priamo s pohľadávkou, teda napr. čas a miesto plnenia, splátkový kalendár, dohodnutá mena a pod., teda práva spojené s pohľadávkou a nie jej zabezpečením.*

Postúpením teda nemožno meniť účastníka zmluvy (právny subjekt) pretože dochádza k zmene obsahu zmluvy a ten možno meniť len novou zmluvou alebo dodatkom k pôvodnej zmluve za účasti všetkých účastníkov pôvodnej zmluvy... Aj príslušné ustanovenia, ktoré hovoria o tom, že postupca má oznámiť tomu kto pohľadávku zabezpečoval postúpenie možno vyložiť skôr tak, že ak s prenesením svojho zabezpečovacieho záväzku súhlasiť nebude, zanikne aj tento jeho záväzok.».

Sťažovateľ na základe uvedeného navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1/ Základné právo sťažovateľa domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a práva vyplývajúce z článku 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a článku 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd záznamom z 30. 11. 2010 spise NS SR sp. zn. I M Obdo V 9/2010 a rozsudkom Najvyššieho súdu SR z 24. 11. 2011 sp. zn. I M Obdo V 11/2011 porušené boli.

2/ Zrušujú sa rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. I M Obdo V 11/2011 a vec sa vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

3/ Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 EUR, ktoré mu porušovateľ povinný zaplatiť do dvoch mesiacov odo dňa doručenia tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 24 zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný,

a) ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené,

b) ústavný súd v tej istej veci koná,

c) navrhovateľ sa ním domáha preskúmania rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ namieta porušenie svojich práv postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 M Obdo V 9/2010 a jeho záznamom z 30. novembra 2010 a rozsudkom sp. zn. 1 M Obdo V 11/2011 z 24. novembra 2011, ktorý žiada zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Rovnaký postup a rozhodnutie najvyššieho súdu sťažovateľ napadol už sťažnosťou podanou 7. januára 2013, ktorú ústavný súd odmietol uznesením sp. zn. III. ÚS 120/2013 z 12. marca 2013 ako oneskorene podanú.

V označenom uznesení sa ústavný súd zaoberal posúdením právoplatnosti rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 1 M Obdo V 11/2011 z 24. novembra 2011, ktorým najvyšší súd rozhodol o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora, a uviedol:

„Ústavný súd zo spisu zistil, že najvyšší súd doručil rozhodnutie sp. zn. 1 M Obdo V 11/2011 z 24. novembra 2011 advokátskej kancelárii JUDr. Martina Kanása už 18. januára 2012, ktorý bol právnym zástupcom odporcu v druhom rade ešte pred

podaním mimoriadneho dovolania v konaní pred všeobecnými súdmi. V okolnostiach danej veci je tiež nepochybné, že najvyšší súd toto rozhodnutie, ktorým zamietol mimoriadne dovolanie, doručil aj právnenému zástupcovi navrhovateľa JUDr. Martinovi Bukovinskému (20. januára 2012) a doručil ho aj generálnej prokuratúre 8. februára 2012, čím jeho rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť.

Sťažovateľ ako konateľ odporcu po doručení vyjadrenia najvyššieho súdu si teda mohol toto rozhodnutie vyžiadať predovšetkým od svojho právneho zástupcu, navyše ak v konaní pred ústavným súdom riadne nepreukázal, že by nejakým zákonným spôsobom bolo skončené jeho právne zastupovanie ako odporcu v druhom rade týmto advokátom v konaní pred všeobecnými súdmi.“

Ústavný súd dospel k názoru, že „najvyšší súd správne postupoval, ak doručil rozhodnutie tomu právnenému zástupcovi, ktorý zastupoval sťažovateľa v tejto veci ešte pred podaním podnetu na mimoriadne dovolanie... Ako zo sťažnosti vyplýva, sťažovateľ už od 11. mája 2012 vedel, že rozhodnutie najvyššieho súdu bolo doručené jeho právnenému zástupcovi v pôvodnom konaní a tiež generálnej prokuratúre, a keďže sa so sťažnosťou obrátil na ústavný súd až 7. januára 2013 (medzitým nevyužil ani možnosť požiadať tohto právneho zástupcu o zaslanie rozsudku alebo nahliadnuť do spisu najvyššieho súdu), ústavný súd neakceptujúc jeho námietky dospel k záveru, že jeho sťažnosť proti postupu najvyššieho súdu v namietanom konaní bola podaná oneskorene.“

Jednou z podmienok konania o sťažnosti je aj dodržanie zákonom ustanovenej lehoty podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, teda podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Zákon o ústavnom súde neumožňuje odpustiť zmeškanie tejto lehoty (napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03). Oneskorené podanie sťažnosti je neodstrániteľným nedostatkom procesnej podmienky v konaní pred ústavným súdom (IV. ÚS 36/03).

Uznesením sp. zn. III. ÚS 120/2013 z 12. marca 2013 bola sťažnosť sťažovateľa odmietnutá pre nedostatok podmienok konania, ktorý nemožno odstrániť. Následné doručenie kópií napadnutého záznamu a rozhodnutia najvyššieho súdu sťažovateľovi

v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 5 C 111/2013 nemá vplyv na právoplatnosť napadnutého rozsudku najvyššieho súdu a s ich doručením sa nespája ani nové plynutie lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu.

Rozhodnutie o odmietnutí sťažnosti pre oneskorenosť v okolnostiach danej veci nemožno považovať za rozhodnutie „o podmienkach konania“, ktoré by bolo možné dodatočne splniť (ako to je napr. pri nesplnení zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti).

Vzhľadom na to, že sťažnosť sa týka veci, o ktorej už ústavný súd rozhodol, bolo potrebné ju odmietnuť ako neprípustnú podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. novembra 2014